

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฐ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฑ
สารบัญภาพภาคผนวก	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
สมมติฐานการวิจัย	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การบริหารสถานศึกษา	13
ความหมายของการบริหารการศึกษา	13
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา	14
ขอบข่ายและกรอบงานในสถานศึกษา	15
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	18
ความหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	18

หลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	20
จุดมุ่งหมายของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	25
แนวคิดในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	27
แนวดำเนินการของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	29
ตัวบ่งชี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	38
บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	40
ความหมายของบทบาท	40
ความหมายบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง	41
ทฤษฎีบทบาท	43
บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	44
บริบทของโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาการ	66
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 24	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	70
งานวิจัยในประเทศ	70
งานวิจัยต่างประเทศ	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	78
ระยะที่ 1 การศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา	78
วัตถุประสงค์	78
เป้าหมาย	78
วิธีดำเนินการ	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83

หัวเรื่อง	หน้า
ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น	
สำคัญของครูในสถานศึกษา	87
วัตถุประสงค์	87
เป้าหมาย	87
วิธีดำเนินการ	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล	89
การวิเคราะห์ข้อมูล	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	91
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	162
สรุปผลการวิจัย	162
อภิปรายผล	164
ข้อเสนอแนะ	171
บรรณานุกรม	173
ภาคผนวก	181
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	182
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	193
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพของเครื่องมือ	196
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	199
ภาคผนวก จ หนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	202
ภาคผนวก ฉ รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน	
หนองกุงศรีวิทยาคาร	206
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการสัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	208

หัวเรื่อง

หน้า

ภาคผนวก ซ ภาพแสดงการนำเสนอโครงการวิทยาศาสตร์ โรงเรียนหนองกุ้งศรีวิทยาคาร	217
ประวัติผู้วิจัย	219

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ 91
2	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา ทั้ง โดยรวมและรายด้าน 93
3	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการสอน 95
4	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน 98
5	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล 102
6	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ทั้ง โดยรวมและรายด้าน 105
7	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการเตรียมการสอน 107
8	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน 113
9	ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการวัดและประเมินผล 121

ตารางที่	หน้า
10 ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ทั้งโดยรวมและรายด้าน	127
11 ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการเตรียมการสอน	129
12 ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน	135
13 ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับบทบาท ที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านการวัดและประเมินผล	141
14 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้าน	149
15 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู ในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	150
16 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ ครูในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	151
17 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการสอน	152
18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน	153
19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูในสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล	154

สารบัญญภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	8
----------------------------------	---

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางที่	หน้า
1 การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	194
2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (C _r) ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ ครูในสถานศึกษา	197
3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (C _r) ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ ครูในสถานศึกษา	198
4 รายชื่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร	207

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพที่	หน้า
1 สัมภาษณ์ นายสนอง บุญไชย อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน (ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน)	209
2 สัมภาษณ์ นายไสว จงสมชัย อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	209
3 สัมภาษณ์ นายสนอง กุลชนะรงค์ อดีตนายกเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	210
4 สัมภาษณ์ นายถือเดช ภูมิโลก อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	210
5 สัมภาษณ์ ร.ต.ต.วีระ ภูทองนาค นายกเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	211
6 สัมภาษณ์ นายวุฒิสักดิ์ พลเสนา สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดกาฬสินธุ์, นายความ (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	211
7 สัมภาษณ์ นายสมาน แก้วภิรมย์ อดีตกำนันตำบลหนองกุ้งศรี (ผู้ทรงคุณวุฒิ)	212
8 สัมภาษณ์ พระครูพิจิตรสิทธิคุณ เจ้าคณะตำบลหนองกุ้งศรี (ผู้แทนองค์กรศาสนา)	212
9 สัมภาษณ์ นายทองพูล มะปะเข อดีตผู้อำนวยการ โรงเรียน (ผู้แทนองค์กรศาสนา)	213
10 สัมภาษณ์ นายประมวล กระธรรมมะ อดีตนายกเทศบาลตำบลหนองบัว (ผู้แทนองค์กรชุมชน)	213
11 สัมภาษณ์ นายคนุพล ศื่อโย สมาชิกสภาผู้แทนจังหวัดกาฬสินธุ์ (ผู้แทนการปกครองท้องถิ่น)	214
12 สัมภาษณ์ นายสฤษดิ์ เบ้าวรรณ อดีตสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกุ้งศรี (ผู้แทนผู้ปกครอง)	214
13 สัมภาษณ์ นายอดิศร ภูงงลี หัวหน้าศูนย์การเรียนนอกโรงเรียน (ผู้แทนศิษย์เก่า)	215

ภาพที่	หน้า
14 สัมภาษณ์ นางบุญล้อม ภูขามคม รก.รองผู้อำนวยการโรงเรียน (ผู้แทนครู)	215
15 สัมภาษณ์ นายคำปุ่น ภูเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคาร (กรรมการและเลขานุการ)	216
16 ภาพแสดงการนำเสนอโครงการวิทยาศาสตร์ ประเภททดลอง ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นในงาน มหกรรมทางวิชาการ “งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน” ปีการศึกษา 2553 ณ เมืองทองธานี ได้รับรางวัลเหรียญทอง คะแนนอยู่ใน อันดับที่ 1 ของประเทศ	218

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY